

XVIII

XVIII

7447

Пралятары ўсіх краін, злучайцеся!

БЮЛЕТЭНЬ

НАРОДНЫХ КАМІСАРЫЯТАЎ І ЦЭНТРАЛЬНЫХ УСТАНОЎ БЕЛАРУСКАЙ ССР

Выдавецца Кіраўніцтвам Спраў СНК і Эканамічнага Савету БССР
г. Менск, Чырвонаярмейская вул. № 3. — Падпісная плата на год 5 р. і на 1/2 г. 2 р. 50 к.
VIII-ы год выданьня

60107

№ 4 (126)

3 красавіка 1932 г.

№ 4 (126)

З Ь М Е С Т

Пастанова Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

14. Натарыяльная інструкцыя.

Пастанова Народнага Камісарыяту Юстыцыі БССР

14. Натарыяльная інструкцыя

Разьдзел I

Натарыяльныя органы

60107

Арт. 1. Натарыяльнымі органамі на тэрыторыі Беларускай ССР зьяўляюцца: натарыяльныя канторы, народныя судзьдзі і сельскія і местачковыя саветы, якія выконваюць натарыяльныя дзеяньні, паказаныя ў артыкулах 1, 2 і 3 Натарыяльнага Палажэньня (З. 3 БССР 1929 г. № 36, паст. 209; 1930 г. № 43, паст. 278 і 1931 г. № 21, паст. 170).

Арт. 2. Натарыяльныя канторы існуюць у найбольш буйных гарадох: Менску, Віцебску і Гомелі і выконваюць усе натарыяльныя дзеяньні, паказаныя ў арт. 1 Натарыяльнага Палажэньня.

У выпадку патрэбы Народным Камісарыятам Юстыцыі могуць арганізоўвацца натарыяльныя канторы і ў іншых гарадох, якія зьяўляюцца прамысловымі цэнтрамі.

У мясцох, дзе натарыяльных кантор няма, усе пказаныя ў арт. 1 Натарыяльнага Палажэньня натарыяльныя дзеяньні, выконваюцца народнымі судзьдзямі, апроч прыняцьця дакумантаў на захаваньне, пры-

ракладу дакумантаў і актаў на іншыя мовы і пасьведчаньня правільнасьці перакладаў.

Сельскія і местачковыя саветы выконваюць толькі тыя натарыяльныя дзеянні, якія пералічаны ў арт. 3 Натарыяльнага Палажэньня і толькі ў тых мясцох, дзе няма ні натарыяльных кантор, ні народных судоў.

Пасьведчаньне дакумантаў, якія павінны быць накіраваны за граніцу, робіцца выключна ў натарыяльных канторах альбо народнымі судзьдзямі.

Арт. 3. Паводле загаду Старшыні Вярхоўнага Суда натарыус можа выяжджаць для ўчынення натарыяльных дзеяньняў у тыя пункты раёну, грамадзяне якіх маюць патрэбу ў афармленьні заключаемых імі здзелак.

На час выезду натарыуса Старшыня Вярхоўнага Суда назначае яму намесьніка, які адказвае за ўсе натарыяльныя дзеянні, якія ім былі зроблены ў час выезду натарыуса.

Разьдзел II

Назначэньне і звальнэньне натарыусаў і іншых работнікаў натарыяльных кантор

Арт. 4. На чале натарыяльных кантор стаяць натарыусы.

Натарыусы назначаюцца і звальняюцца Народным Камісарыятам Юстыцыі, які бярэ ад назначаных ім асоб узоры іх звычайных подпісаў. Такія-ж узоры подпісаў бяруцца і ў народных судзьдзяў, якія выконваюць натарыяльныя функцыі.

Натарыусам можа быць назначана асоба, якая мае права быць выбранай у народныя судзьдзі.

Арт. 5. У натарыяльных канторах абавязкі натарыуса ў выпадку яго адсутнасьці альбо хваробы, па загаду Старшыні Вярхоўнага Суда, выконвае народны судзьдзя, а пры адлучках натарыуса на кароткі тэрмін (да 7 дзён)—адзін з супрацоўнікаў канторы.

Арт. 6. Канцылярска-тэхнічныя работнікі натарыяльнай канторы назначаюцца натарыусам.

Разьдзел III

Органы кіраўніцтва і нагляду за натарыяльнымі органамі

Арт. 7. Агульнае кіраваньне, нагляд і інструктаваньне ўсіх натарыяльных органаў БССР ажыццяўляецца Народным Камісарыятам Юстыцыі.

Арт. 8. Для ажыццяўленьня нагляду і кіраваньняў Народным Камісарыятам Юстыцыі праз асобнага інспэктара Арганізацыйна-Інструктарскага Сьжтару праводзіцца наступная работа:

а) распрацоўка інструкцый, цыркуляраў і тлумачэньняў ў галіне натарыяту;

б) агульны нагляд за правільным выкананьнем натарыяльнымі органамі натарыяльных дзеяньняў;

в) назначэньне і правядзэньне рэвізіі натарыяльных органаў праз інструктара-рэвізора альбо праз натарыуса.

Цыркуляры і тлумачэньні па пытаннях, звязаных з ужываньнем кодэксаў і агульнага заканадаўства, праводзяцца праз кансультаў.

Арт. 9. Рэвізія і інструктаваньне сельскіх і местачковых саветаў па выкананьні імі натарыяльных дзеяньняў праводзіцца праз адпаведных народных судзьдзяў.

Арт. 10. На грамадзянскую рэвізійна-касацыйную калегію Вярхоўнага Суда ўскладаецца разгляд скарг зацікаўленых асоб на няправільна зробленае натарыусам альбо народным судзьдзёю натарыяльнае дзеяньне альбо на аднаўленьне натарыуса ці выконваючага натарыяльныя функцыі народнага судзьдзі ад учынення натарыяльнага дзеяньня. Гэтыя скаргі разглядаюцца ў парадку, прадугледжаным артыкуламі 258—260 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу.

Арт. 11. Народныя судзьдзі павінны разглядаць у парадку арт. арт. 258—260 Грамадзянскага Кодэксу скаргі на натарыяльныя дзеяньні альбо на аднаўленьне ад выкананьня натарыяльных дзеяньняў сельскімі і местачковымі саветамі раёнаў іх дзейнасьці.

Калі пры разглядзе скаргі выявіцца і наогул няправільныя службовыя дзеяньні работнікаў савету, выконваючых натарыяльныя дзеяньні, то народны судзьдзя паведамляе аб гэтым прэзыдыум раёнага выканаўчага камітэту.

Разьдзел IV

Аб учыненьні натарыяльных дзеяньняў

Арт. 12. На падставе арт. 6 Натарыяльнага Палажэньня пры ўчыненьні ўсякіх натарыяльных дзеяньняў натарыусы і замяняючыя іх асобы павінны сачыць за тым, каб пасьведчаньня імі зьдзелкі і дакуманты ня супярэчылі закону.

Натарыяльныя дзеяньні выконваюцца толькі пасля выплаты старанамі адзінай дзяржаўнай пошліны паводле правіл Палажэньня пра адзіную дзяржаўную пошліну (З. З. СССР 1930 г. № 46, арт. 480) і выдадзеных у разьвіцьцё яго пастановаў і інструкцый.

Арт. 13. Пры ўчыненьні натарыяльных дзеяньняў абавязковы для выкананьня паказаньні арт. арт. 7 і 10 Натарыяльнага Палажэньня.

У выпадках паданьня для натарыяльнага пасьведчаньня кабальнай зьдзелкі альбо такога дагавора, якім яўна ці прыкрыта парушаецца закон пра нацыяналізацыю зямлі, альбо калі пры пасьведчаньні зьдзелкі ці дакуманта натарыяльны орган угледзіць супроцьзаконныя дзеяньні ўстаноў альбо паасобных асоб, аб гэтым безадкладна паведамляецца адпаведны пракурор, незаконная-ж зьдзелка ці дакумант пакідаецца без пасьведчаньня.

Арт. 14. Усё справавядзэньне натарыяльных кантор праводзіцца на беларускай мове за выключэньнем тых кантор і народных судоў, якія арганізаваны для абслугоўваньня якой-небудзь нацыянальнай меншасьці і праводзяць справавядзэньне на гэтай іменна мове.

Калі стораны звяртаюцца з просьбай дадаць да тэксту дакуманту, напісанага на беларускай мове, яшчэ паралельны тэкст на іншай з ліку дзяржаўных моў (беларуская, яўрэйская, расійская і польская), то натарыус альбо замяняючая яго асоба павінны задаволіць гэтакую просьбу, прычым пераклад робіцца, калі сам натарыус ня ведае данае мовы, адным з супрацоўнікаў канторы альбо перакладчыкам. Подпіс аб пасьведчаньні ўчыняецца на беларускай мове альбо па жаданьні старон—на адной з дзяржаўных моў БССР пад абодвума тэкстамі. За пераклад бярэцца плата паводле таксы.

Калі-ж дакумант падаецца прыватнай асобай на яўрэйскай, расійскай альбо польскай мове, то натарыус павінен бесплатна перакласьці тэкст дакуманта на беларускую мову і пасьведчыць яго, а ў выпадку просьбы даць два паралельныя тэксты, за напісаньне другога тэксту бярэцца асобная плата.

Арт. 15. Натарыяльныя органы могуць прымаць да пасьведчаньня толькі такія зьдзелкі, у якіх усе вымеры паказаны па мэтрычнай сыстэме. У зьдзелках і дакумантах, якія датычаць вывазімых за граніцу тавараў, дапушчаецца адзначэньне паралельна з мэтрычнымі мерамі таксама і іншых мер.

Арт. 16. Па сіле арт. 8 Натарыяльнага Палажэньня ўсе натарыяльныя дзеяньні павінны выконвацца неадкладна пасля паданьня дакумантаў ў натарыяльную кантору альбо народнаму судзьдзі і не пазьней як праз тры дні ад дня падачы адпаведнага дакуманту.

У тых выпадках, калі натарыус альбо замяняючая яго асоба ня мае магчымасьці выканаць данае натарыяльнае дзеяньне ў той самы дзень, то ён павінен дакладна назначыць старане дзень і гадзіну (на працягу 3-х дзён), калі данае натарыяльнае дзеяньне будзе выканана.

Натарыус альбо замяняючая яго асоба ня мае права адмовіцца ад выкананьня якога-небудзь натарыяльнага дзеяньня, калі даны дакумант задавальняе патрабаваньні закону.

Арт. 17. Натарыус альбо замяняючая яго асоба на падставе арт. 5 Натарыяльнага Палажэньня мае права здаволіць просьбу грамадзяніна аб учыненні альбо пасьведчаньні зьдзелкі па-за кантораю, калі прызнае важнымі прычыны (хвароба, слабасьць і г. д.), па якіх просьба зьяўляецца. У такім разе натарыус альбо замяняючая яго асоба ўчыняе натарыяльныя дзеяньні ў тым месцы, якое паказана стараною.

У надпісу аб пасьведчаньні абавязкова паказваюцца назва гораду, сяла, вуліцы, а таксама нумар дому, у якім дзеяньні былі ўчынены.

Арт. 18. Калі натарыус альбо замяняючая яго асоба сам ведае стораны, ён можа і не патрабаваць паданьня ўстаноўленых законам дакумантаў, што сьведчаць асобу; у гэтым разе натарыус на падставе арт. 6, п. „б“, Натарыяльнага Палажэньня правярае праваздольнасьць і дзяздольнасьць старон на падставе пададзеных дакумантаў альбо праз атрыманьне адпаведных подпісаў.

Арт. 19. Калі ў натарыяльны орган падаецца для пасьведчаньня зьдзелка альбо дакумант, які падпісан прадстаўніком дзяржаўнага

органу, партыйнай альбо прафэсыянальнай арганізацыі, і калі подпіс данае асобы натарыусу альбо замяняючай яго асобе добра вядомы альбо сапраўднасьць яго пацьвярджаецца маючымся ў канторы факсыміле, то магчыма і не патрабаваць асабовай яўкі ў кантору асобы, падпісаўшай дакумант.

Арт. 20. Статуты і палажэньні, на падставе якіх дзейнічаюць юрыдычныя асобы, калі яны апублікаваны ў афіцыйных выданьнях, не пакідаюцца ў натарыяльнай канторы, але на рэгістрацыйнай картцы адзначаюцца назва, год і нумар выданьня, дзе яны апублікаваны.

Арт. 21. Таксама не абавязкова пакідаць у канторы дакуманты, што пацьвярджаюць праваздольнасьць юрыдычных асоб і іншыя дакуманты, на падставе якіх дзейнічаюць прадстаўнікі юрыдычных альбо фізычных асоб (даверанасьць, паўнамоцтва, пасьведчаньне органу апекі і г. д.), калі яны пасьведчаны натарыяльным парадкам. У такім выпадку натарыус пры выдачы назад дакуманта адзначае на рэгістрацыйнай картцы час і нумар, за якім дакумант быў пасьведчан.

Арт. 22. Іншыя дакуманты, якія падаюцца як довад праваздольнасьці юрыдычных асоб альбо паўнамоцтва юрыдычных ці фізычных асоб, а таксама дакуманты, якія ў зьвязку з пасьведчаным дакумантам трацяць юрыдычную сілу, пакідаюцца ў справах натарыяльнай канторы ці народнага суда.

Замест арыгінала старана можа даць для астаўленьня ў справе натарыяльнай канторы ці суда копію яго, на якой натарыус робіць надпіс: „з арыгіналам верна“.

Арт. 23. Пры падачы для пасьведчаньня дагавораў і іншых дакумантаў, захоўваюцца правілы арт. 14 Натарыяльнага палажэньня. Праекты дагавораў і актаў могуць быць выпрацаваны ў натарыяльнай канторы за плату па таксе для тэхнічных работ. Выдача першага выпісу асобна не аплачваецца.

У самым дагаворы ці акце паказваецца, каму належыць выдаць другі і трэці экзэмпляры дагавору ці акта.

Асноўны экзэмпляр пакідаецца ў справах канторы (арт. 15 Нат. Пал.).

Арт. 24. Пры пасьведчаньні зьдзелак натарыусы і замяшчаючыя іх асобы павінны сачыць, каб у гэтых зьдзелках былі дакладна паказаны стораны, г. зн. павінны быць паказаны: імя, імя па бацьку, прозьвішча кожнага ўдзельніка зьдзелкі. Калі ўдзельнікам зьдзелкі зьяўляецца юрыдычная асоба, то трэба запісаць поўную яе назву, і толькі ў дужках дазваляецца паказаваць скарачаную назву; прадстаўнік юрыдычнай асобы павінен быць адзначан імём, імём па бацьку і прозьвішчам з паказаньнем, на якой падставе (паводле арт. 16 Грмадзянскага Кодэксу альбо па даверанасьці) ён зьяўляецца прадстаўніком данай юрыдычнай асобы.

Арт. 25. Юрыдычныя асобы павінны мець зацьверджаны адпаведным органам і ў належных выпадках зарэгістраваны статут, па якому юрыдычная асоба дзейнічае. Таварыствы поўныя і на веры (арт. арт. 332 і 349 Грамадзянскага Кодэксу) павінны мець таварыскі дагавор, зарэгістраваны ў гандлёвым рээстры.

Арт 26. Юрыдычныя асобы дзейнічаюць праз сваіх прадстаўнікоў. Статутам ці палажэньнем вызначаецца, які орган зьяўляецца законным прадстаўніком данае юрыдычнае асобы (напрыклад, праўленьне капэратыву, дырэктар трэсту і інш.). Ад імя юрыдычнай асобы могуць выступаць ня толькі законныя яго прадстаўнікі (праўленьне, дырэктар і г. д.), але і паасобныя члены аб'яднаньня альбо староньніа асобы; такія асобы павінны мець натарыяльна пасьведчаную давернасьць.

Дзяржаўныя ўстановы дзейнічаюць на падставе палажэньняў аб іх. Кіраўнікі дзяржаўных устаноў могуць выступаць ад іх імя без асобнай на тое давернасьці і падаюць толькі пасьведчаньне аб займаемай імі пасадзе.

Арт. 27. Калі дагавор заключаецца ад імя прафэсійных саюзаў і іх міжсаюзных аб'яднаньняў, што згодна з арт. арт. 154 і 155 Кодэксу аб Працы (З. З. БССР 1929 г., № 33, паст. 191) маюць правы юрыдычнай асобы, то прадстаўнік такой арганізацыі павінен падаць натарыусу альбо замяняючай яго асобе копію адпаведнай пратакольнай пастановы праўленьня з дакладным паказаньнем, на якія іменна дзейны і на які тэрмін упуўнаважан прадстаўнік.

Ад імя пачатковых органаў прафэсійнага саюзу (арт. 157 Кодэксу аб Працы) дагавораў заключаць не дазваляецца.

Арт. 28. Ня могуць быць пасьведчаны дагаворы, у якіх не паказаны істотныя іх пункты, якіх патрабуе арт. 132 Грамадзянскага Кодэксу (прадмет дагавору, цана і тэрмін).

Арт. 29. Надпіс пра пасьведчаньне павінен мець паказаньні, патрабуемыя арт. 13 Натарыяльнага Палажэньня.

На выдаваемых старанам другім і трэцім экзэмплярах робіцца ў правам кутку першай старонкі адзнака: „другі“, „трэці“.

Арт. 30. Надпісы на зьдзелках пасьвядчаюцца такім самым парадкам, як і самыя зьдзелкі. Старана падае ў натарыяльную кантору другі экзэмпляр натарыяльна пасьведчанай зьдзелкі з надпісам на ім і яшчэ адзін экзэмпляр гэтага надпісу на паасобным аркушы. Гэтыя надпісы і на зьдзелцы і на паасобным аркушы падпісваюцца абедзьвюма старанамі. Экзэмпляр надпісу, зроблены на паасобным аркушы, пакідаецца ў натарыяльнай канторы ў якасьці першага экзэмпляра.

Арт. 31. Пры натарыяльным пасьведчаньні прапановы заключыць зьдзелку (арт. 134 Грамадзянскага Кодэксу) адсутнічаючаму контрагенту, натарыяльная кантора пасьвядчае прапанову звычайным парадкам, прычым першы экзэмпляр пакідаецца ў натарыяльнай канторы, а другі экзэмпляр з копіяй, пасьведчанай натарыусам, перадаецца той асобе, якая зрабіла прапазыцыю, альбо натарыус прымае на сябе даручэньне пераслаць прапанову па прызначэньні.

Арт. 32. Натарыяльная кантора, калі пасьвядчае прыняцьце прапановы, пакідае копію прапановы пры першым экзэмпляры адказу.

Калі асоба, якая робіць прапанову, жадае разам з прапановай паслаць праект самой зьдзелкі, натарыяльная кантора пасьвядчае подпіс гэтай асобы на праекце і выдае яго старане альбо перасылае па належнасьці.

Арт. 33. Афіцыйныя акты і дакуманты, выданыя чужаземнымі ўрадамі альбо грамадзкімі арганізацыямі і прызначаныя для падання ў савецкія ўстановы, павінны мець візу загранічных органаў Народнага Камісарыяту Замежных Спраў, якія легалізуюць даны дакумант у тых адносінах, што дакумант выдан на падставе законаў данае краіны.

Калі ў кантору для пасьведчання копіі альбо перакладу падаюцца дакуманты, ня маючыя паказанай візы, то ў надпісу натарыуса альбо замяняючай яго асобы паказваецца, што гэтыя дакуманты для падання ў дзяржаўныя ўстановы Саюзу ССР павінны папярэдне мець візу органаў Народнага Камісарыяту Замежных Спраў.

Арт. 34. Дакуманты пра асьвету, якія выдадзены вучонымі і навучальнымі ўстановамі за граніцай да 1920 г., прымаюцца натарыяльным органам для пасьведчання згоднасьці копіі з арыгіналам і правільнасьці перакладу з замежнай мовы, хаця-б на гэтых дакумантах і ня было легалізацыі органаў НК Замежных Спраў. Дакуманты гэтай катэгорыі, калі яны выданы пасля 1920 г., павінны мець легалізацыю.

Арт. 35. Пры пасьведчаньні дакумантаў, якія павінны быць накіраваны за граніцу, ужываюцца наступныя правілы:

а) натарыяльна пасьведчаны дакумант падаецца ў Вярхоўны Суд для пасьведчання подпісу натарыуса альбо народнага судзьдзі, пасля чаго,

б) дакумант для легалізацыі накіроўваецца да Ўпаўнаважанага Народнага Камісарыяту па Замежных справах пры Ўрадзе БССР,

в) зацікаўленья асобы могуць і самі альбо праз сваіх давераных падаваць дакуманты ў паказаныя вышэй органы (Вярхоўны Суд і Ўпаўнаважаны НКЗС) для пасьведчання подпісу і для легалізацыі.

Арт. 36. Вярхоўны Суд, пасля пасьведчання ім подпісу натарыуса альбо народнага судзьдзі (п. „а“ арт. 35), накіроўвае (п. „б“ арт. 35) дакумант для легалізацыі беспасрэдна ўпаўнаважанаму Народнага Камісарыяту Замежных Спраў толькі тады, калі натарыяльны орган, які прыслаў дакумант, альбо зацікаўленая асоба, калі яна сама надае дакумант у Вярхоўны Суд, далі дакладныя ведамасьці аб тым, калі, адкуль, кім, пад які паштовы квіток і на якую суму пераведзены грошы на імя Ўпаўнаважанага Народнага Камісарыяту Замежных Спраў.

Арт. 37. Зьдзелкі, якія маюць дачыненне да маемаеьці грамадзян польскай рэспублікі, якой гэтыя грамадзяне ўладалі да 18 сакавіка 1921 году і ня спынілі ўладаньня, могуць быць натарыяльна пасьведчаны ня іначай, як пасля атрымання ад НКЮ пасьведчання аб згодзе на такую зьдзелку з боку Ўраду БССР.

Арт. 38. З усімі пытаннямі юрыдычнага характару, якія сапраўды ўзьнікаюць у практыцы натарыяльных кантор і народных судзьдзяў у зьвязку з выконваньнем таго ці іншага натарыяльнага дзеяньня, натарыяльныя канторы маюць права зварочвацца ў Вярхоўны Суд і Народны Камісарыят Юстыцыі. Накіраваньне запытаньня ў НКЮ не дае падставы натарыяльнаму органу для падоўжання трохдзённага

тэрміну, устаноўленага для выканання натарыяльных дзеянняў (арт. 8 Натарыяльнага Палажэння).

Арт. 39. Усе зборы, што бяруцца натарыяльнымі канторамі і народнымі судзьдзямі паводле правіл Палажэння пра адзіную дзяржаўную пошліну, запісваюцца паводле правілаў, устаноўленых інструкцыяй НКЮ аб справядстве натарыяльных кантор.

Разьдзел V

Правілы афармлення паасобных натарыяльных дзеянняў

А. Зьдзелкі на будоўлі і права забудоўкі.

Арт. 40. Пры натарыяльным пасьведчаньні зьдзелак аб адчужэньні альбо заставе немуніцыпалізаваных будынкаў натарыяльная кантора альбо народны судзьдзя патрабуе:

а) даведку аддзела камунальнай гаспадаркі на падставе рээстра немуніцыпалізаваных будынкаў аб прыналежнасьці адчужаемай ці застаўляемай маемасьці, а калі гэтая маемасьць набыта ўжо праз куплю, то другі экзэмпляр натарыяльна пасьведчанай зьдзелкі аб набыцьці альбо выпіс натарыяльнага акта ці акта аб набыцьці з публічных таргоў, зарэгістраваных у аддзеле камунальнай гаспадаркі;

б) даведку адпаведнага камунальнага аддзелу гарадскога савету альбо сельскага савету аб тым, што домаўладаньне нямае якіх-небудзь арыштаў і аб тым, што ад імя прадаўца, яго супруга і непаўналетніх дзяцей у данай мясцовасьці на працягу папярэдніх трох год ня ўчынялася адчужэньняў домаўладаньняў;

в) даведку ад мясцовага аддзелу камунальнай гаспадаркі аб тым, што ні пакупнік, ні яго супруг, ні яго непаўналетнія дзеці не ўладаюць домаўладаньнем у данай мясцовасьці;

г) даведку аб ацэнцы домаўладаньня пры страхаваньні і для падаткаў і збораў;

д) даведку фінансавага органу аб выплаце адчужальнікам усіх налічаных на яго падаткаў, апроч выпадку, калі пакупнік барэ на сябе ўсе падаткі, якія лічацца на адчужальніку да моманту пасьведчанья дагавору.

Пры ўжываньні правіл арт. 184 Грамадзянскага Кодэксу трэба мець на ўвазе, што прадаваць на працягу трох год можна толькі адно домаўладаньне, прычым прадаваць адно і тое-ж домаўладаньне часьцямі не забараняецца, але пры ўмове, што гэтыя часьці складаюць толькі адно домаўладаньне.

У дагаворы, перад подпісам старон, абавязкова паказвецца, што зьмест арт. 184 Грамадзянскага Кодэксу старонам растлумачаны і вядомы.

Арт. 41. Калі домаўладаньне адчужаецца па дэнацыяналізацыі, то дагавор заключаецца ад імя адпаведнага выканаўчага камітэту, як прадаўца, і пакупніка. Калі маецца дазвол выканаўчага камітэту на продаж домаўладаньня, дагавор продажу можа быць заключаны ад імя Гарадскога Савету.

Пры натарыяльным пасьведчаньні паказаных дагавораў натарыяльны орган патрабуе паданьня:

а) акту аб адбыўшыхся публічных таргох, альбо паказаньня ў акце аб продажы без таргоў у парадку, паказаным увагай да арт. 4 пастановы ЦВК і СНК БССР за 6/ХІІ-1924 г. „Аб умовах і аб парадку адчужэньня муніцыпалізаваных будоў“ (З. З. БССР 1926 г. № 12, арт. 97);

б) даведкі адпаведнага аддзелу камунальнай [гаспадаркі па пытаньні, паказаным у п. „в“ арт. 38.

Арт. 42. Натарыяльныя органы павінны сачыць, каб пад відам продажу домаўладаньня не прадавалася зямля, якая абслугоўвае будынак.

Арт. 43. Пры пасьведчаньні дагавораў аб адчужэньні права забудоўкі патрабуецца:

а) паданьне натарыяльна-пасьведчанай зьдзелкі альбо выпісу акту аб устанаўленьні права забудоўкі;

б) даведка адпаведнага камунальнага аддзелу альбо сельсавету аб адсутнасьці на прадаваемай маемасьці арыштаў;

в) калі права забудоўкі набыта купляй, то—другі экзэмпляр натарыяльна пасьведчанай зьдзелкі аб набыцьці альбо выпіс натарыяльнага акта альбо акту пра набыцьцё з публічнага торгу з адзнакаю аб іх рэгістрацыі ў адзеле камунальнай гаспадаркі;

г) даведка камунальнага аддзелу альбо іншага органу, які здаў даны вучастак пад забудоўку, аб тым, што забудоўка скончана, альбо што гэты орган, калі забудоўка ня скончана, дае дазвол на продаж права забудоўкі на падставе ўвагі да арт. 80 Грамадзянскага Кодэксу.

Арт. 44. Пры пасьведчаньні зьдзелак па заставе права забудоўкі патрабуецца паданьне дакументаў і даведак, паказаных у пунктах „а“—„в“ арт. 43.

Пры пасьведчаньні дагавораў аб продажы і заставе права забудоўкі натарыяльная кантора альбо народны судзьдзя павінны правесць адпаведнасьць дагавору ўмовам, паказаным у арт. 80 Грамадзянскага Кодэксу (З. З. БССР 1929 г., № 44, паст. 243).

Арт. 45. Пры натарыяльным пасьведчаньні зьдзелак заставы домаўладаньняў і права забудоўкі зараз-жа праз адпаведны камунальны адзел гарсавету ці праз сельскі савет накладаецца арышт на маемасьць, якая застаўляецца.

Арт. 46. Калі ў натарыяльную кантору падаецца для пасьведчаньня дагавор аб продажы часьці домаўладаньня, у склад якога ўваходзяць два або больш будынкаў, то патрабуецца паданьне разам з тым пляну пляцу і будынкаў з пасьведчаньнем на ім ад аддзелу камунальнай гаспадаркі аб тым, што па разьмеру і форме зямельнага вучастку данага домаўладаньня і па характару самых будынкаў, якія на гэтым пляцы знаходзяцца, камунальны адзел прызнае магчымым падзел домаўладаньня і дае дазвол на продаж пэўнай яго часткі.

Пры продажы часьці домаўладаньня не дазваляецца падзяляць на часьці самых будынкаў.

Арт. 47. У дагавор куплі-продажу будынку дазваляецца змяшчаць умову аб тым, што прадавец альбо паказаная імі трэцяя асоба можа да сваёй сьмерці карыстацца часткай адчужаемага будынку. Гэтую ўмову можна забяспечыць арыштам, які накладаецца на будынку разам з пасьведчаньнем дагавору куплі-продажу.

Арт. 48. Набыццё домаўладаньняў і права забудовкі з публічных таргоў у парадку арт. 357 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу афармляецца натарыяльнаю кантораю праз заключэньне спецыяльнай зьдзелкі на падставе копіі з акту аб продажу з публічных таргоў, які падаецца ў натарыяльную кантору пакупніком будынку альбо права забудовкі. Гэтая зьдзелка (аднастароньняя) абавязкова рэгіструецца ў адзеле камунальнай гаспадаркі гарадзкаго савету альбо ў сельскім савеце.

Арт. 49. Калі домаўладаньне альбо права забудовкі прадаецца з публічнага торгу за няўплату падаткаў, натарыяльная кантора альбо народны судзьдзя пры афармленьні набыцця такой маемасьці, патрабуе, апроч копіі акта аб продажу з публічнага торгу, яшчэ даведкі альбо подпісу на акце аб тым, што зробленыя публічныя таргі адпаведным чынам не абскарджаны і што продаж зьяўляецца канчатковым. На падставе паказаных вышэй копіяў і даведак складаецца натарыяльная зьдзелка, якая абавязкова рэгіструецца ў адзеле камунальнай гаспадаркі гарадзкаго савету альбо ў сельскім савеце.

Арт. 50. Калі публічныя таргі аб адчужэньні будынкаў альбо права забудовкі за няўплату падаткаў не адбыліся і раённы фінансавы адзел пакінуў іх за сабой альбо за органам, па даручэньні якога рабілася спаганьне, натарыяльная кантора на падставе акту аб прызнаньні таргоў неадбыўшымі і пастанова фінансавага адзелу альбо той установы, для якой рабіліся таргі, аб тым, каб пакінуць за імі прадаваемае домаўладаньне, робіць надпіс на акце, які належным чынам (арт. арт. 48 і 49) рэгіструецца.

Арт. 51. Дагаворы аб запродажу домаўладаньняў, як непрудгледжаныя Грамадзянскім Кодэксам БССР, ня могуць быць пасьведчаны.

Арт. 52. Пры пасьведчаньні дагавароў прыватных асоб пра адчужэньне маемасьці, а таксама актаў дарэньня натарыяльная кантора апроч даведак, паказаных у арт. арт. 38 і 39 гэтае інструкцыі, патрабуе даведак фінансавых органаў па пытаннях, паказаных у арт. 19 натарыяльнага палажэньня.

Арт. 53. Не дазваляецца ў дагаворы дарэньня ўключаць умовы пра скасаваньне дагавароў і пра зварот дару, на выпадак, калі асоба, прыняўшая дар, ня выканае той ці іншай умовы дагавору.

Арт. 54. Калі адзін з супольных уласьнікаў домаўладаньня прадае належачую яму ідэальную долю домаўладаньня асобам, якія не зьяўляюцца ўдзельнікамі супольнай маемасьці, то ён павінен праз натарыяльны орган паведаміць аб тым усіх удзельнікаў супольнай маемасьці з паказаньнем тэрміну (ня менш трох дзён), на працягу якога ўдзельнікі супольнай маемасьці павінны падаць у натарыяльны орган заяву аб жаданьні купіць у прадаўца яго долю на прапанаваных ім умовах; калі ў паказаны ў паведамленьні тэрмін адказу ня будзе

атрымана, натарыяльны орган можа лічыць, што ўдзельнікі супольнай маемасьці адмаўляюцца ад права пераважнай пакупкі паводле арт. 64 Грамадзянскага Кодэксу.

Арт. 55. Калі прадаецца дамаўладаньне альбо права забудовкі, набытае супругам (ня ў спадчыну) пасля рэгістрацыі шлюбу, то дагавор продажу можа быць натарыяльна пасьведчаны толькі са згоды другога супруга; калі гэтая згода вырашана ў пісанай форме, то трэба, каб подпіс асобы, якая дала згоду, быў натарыяльна пасьведчаны.

Арт. 56. У выпадку, калі на дамаўладаньні альбо на праве забудовкі, якое прадаецца, ёсьць забарона, накладзеная на падставе арт. 69 „б“ Кодэксу законаў аб шлюбе, сям’і і апецы (З. З. БССР 1929 г. № 5, паст. 143) у забяспечаньне выплаты прысуджаных алімэнтаў, натарыяльны орган мае права пасьведчыць дагавор продажу ня інакш, як з дазволу таго суда, які накладў забарону.

Арт. 57. Парадак застаўленых дамаўладаньняў і права забудовкі, калі доўг пераводзіцца на новага пакупніка, робіцца са згоды заставатрымаўца (арт. 128 Грамадзянскага Кодэксу), аб якой згодзе крэдытор і пакупнік робяць надпіс на другім экзэмпляры натарыяльна пасьведчанага дагавору заставы (на выпісу застаўнага акту). Гэты надпіс пасьведчаецца разам з пасьведчаньнем дагавору куплі-продажу. У самім дагаворы куплі-продажу запісваецца ўмова аб тым, што пакупнік прымае на сябе доўг, які ляжыць на адчужаемым дамаўладаньні альбо праве забудовкі.

Арт. 58. Пасля натарыяльнага пасьведчаньня дагавору куплі-продажу дамаўладаньня альбо права забудовкі, а таксама перадачнага надпісу на застаўным акце натарыяльная кантора альбо народны судзьдзя выдае загад аб накладаньні арышту на маемасьць, што перайшла да пакупніка, і аб зьняцьці арышту, які ляжыць на маемасьці прадаўца. Загад гэты для выкананьня пасылаецца ў орган камунальнай гаспадаркі, дзе знаходзяцца даведкі аб арыштах на маемасьці.

Арт. 59. Перавод доўгу на застаўному акту (арт. арт. 57 і 58) можа быць зроблен і да сканчэньня тэрміну выкананьня, якое паказана ў застаўным акце, і пасля сканчэньня гэтага тэрміну, але ў межах тэрміну даўнасьці.

Арт. 60. У кожным дагаворы аб адчужэньні і заставе будынкаў, якія знаходзяцца не на землях працоўнага карыстаньня, паказваецца, што ён набывае сілу пасля належнай рэгістрацыі ў адзеле камунальнай гаспадаркі альбо ў сельскім (местачковым) савеце (арт. 187 Грам. Код.). Другі экзэмпляр дагавору, які мае сілу арыгінала, выдаецца на рукі старане для паданьня ў камунальны адзел гарадскога савету альбо ў сельскі (местачковы) савет на рэгістрацыю.

Арт. 61. Дагаворы пра адчужэньне будынкаў, што знаходзяцца на землях працоўнага карыстаньня, не на знос альбо перанос, не падлягаюць абавязковаму натарыяльнаму пасьведчаньню і рэгіструюцца ў сельскім (местачковым) савеце (арт. 187 Грамадзянскага Кодэксу— З. З. БССР 1929 г. № 25, паст. 139). Гэтыя дагаворы можна, па жаданьні старон, пасьведчыць і ў натарыяльным парадку, але ня іначай,

як пасья падаўня даведкі ад адпаведнага савету аб тым, што ім дадзён дазвол на продаж данага будынку і аб страхавой ацэнцы і пасья гэтага дагавор рэгіструецца ў савеце.

Арт. 62. Паводле арт. 92 Грамадзянскага Кодэксу (З. З. БССР 1929 г., № 25, паст. 139) дагаворы аб заставе будынкаў, што знаходзяцца на землях працоўнага карыстання, рэгіструюцца у сельскім (местачковым) савеце і не падлягаюць натарыяльнаму пасьведчаньню.

Б. Тэстаманты.

Арт. 63. Апроч агульных правіл, устаноўленых для пасьведчаньня зьдзелак, пры пасьведчаньні тэстамантаў ужываюцца правілы, паказаныя ў гэтым разьдзеле.

Падаваць тэстаманты для пасьведчаньня могуць толькі самі спадчынадаўцы, а не праз давераных.

Пры пасьведчаньні тэстамантаў натарыус альбо судзьдзя правярае законнасьць распараджэньняў спадчынадаўцы ў дачыненні да асоб, устаноў, прадпрыемстваў і арганізацый, якім перадаецца маемасьць, і іншых умоў, паказаных у тэстаманце.

Натарыус пры праверцы законнасьці распараджэньняў спадчынадаўцы не разглядае аднак пытаньняў аб тым, ці належыць перадаваемая ў спадчыну маемасьць спадчынадаўцу і ці сапраўды асобы, паміж якімі тэстамант разьмяркоўвае маемасьць, належаць да ліку асоб, якім, згодна з арт. арт. 459—460 Грамадзянскага Кодэксу (З. З. БССР 1929 г., паст. 7) дазваляецца перадаваць маемасьць у спадчыну.

Арт. 64. Калі спадчынадаўца няпісьменны, то за яго ня мае права расьпісацца асоба, на карысьць якой у тэстаманце перадаецца якая-небудзь маемасьць альбо даецца якая-небудзь матарыяльная выгада.

Арт. 65. Пасьведчаны ў натарыяльнай канторы тэстамант спадчынадаўца мае права зьмяніць альбо скасаваць. Зьмена тэстаманту робіцца праз напісаньне і пасьведчаньне новага тэстаманту. Аб скасаваньні тэстаманту спадчынадаўца павінен падаць заяву ў суд альбо у натарыяльную кантору і скасаваньне тэстаманту робіцца па правілах арт. 25 Натарыяльнага палажэньня.

Арт. 66. Калі ў тэстаманце даручана выкананьне яго асобнаму выканаўцу, то згода апошняга выражаецца альбо праз прыпіску на тэстаманце альбо ў асобнай заяве, якая далучаецца да тэстаманту.

Б. Даверанасьці.

Арт. 67. Даверанасьці могуць выдавацца адной альбо некалькімі асобамі на імя адной толькі асобы.

Даверанасьці ад імя некалькіх давярыцеляў аднаму даверанаму могуць пасьведчацца толькі тады, калі дзеяньні, на якія ўпаўнаважваецца давераны, складаюць агульную справу асоб, ад імя якіх даверанасьць даецца.

Не дазваляецца ў адным акце выдаваць даверанасьці на імя некалькіх асоб.

Арт. 68. Не дазваляецца зьмяняць сэнс і тэкст даверанасьці спосабам надпісу на самай даверанасьці, за выключэньнем надпісаў аб павялічэньні тэрміну даверанасьці, які надпіс сьведчыцца як новая даверанасць.

Арт. 69. Пры пасьведчаньні перадавер'я на даверанасьці, на падставе якой робіцца перадавер'е, неабходна адзначыць, на імя каго робіцца перадавер'е, час пасьведчаньня і рэгістрацыйны нумар.

Арт. 70. Натарыяльнае пасьведчаньне даверанасьці фізычных альбо юрыдычных асоб на імя юрыдычнай асобы дазваляецца толькі ў тым выпадку, калі даверанасць выдаецца на ўчыненне такіх дзеяньняў, якія ўваходзяць у круг дзейнасьці данай юрыдычнай асобы паводле яе статуту альбо палажэньня ці дагавора таварыства.

Калі даверанасць паводле паказаных правіл выдана на імя юрыдычнай асобы, то паўнамоцтвы па гэтай даверанасьці могуць ажыцьцяўляцца органамі юрыдычнай асобы (арт. 16 Грамадзянскага Кодэксу) альбо даверанымі данай юрыдычнай асобы.

Арт. 71. Пры пасьведчаньні даверанасьці натарыус альбо судзьдзя павінен сачыць, каб асобы, якія падпісваюць даверанасць, мелі правы, прадугледжаныя статутам ці палажэньнем, у паасобку, каб кааптаваныя члены праўленьня мелі права падпісваць даверанасьці, калі такія правы нададзены гэтым кааптаваным членам паводле статуту альбо палажэньня.

Арт. 72. Даверанасць ад імя дзяржаўнай установы ці дзяржаўнага прадпрыемства павінна адпавядаць патрабаваньням арт. 276 Грамадзянскага Кодэксу БССР, г. зн. мець подпіс адказнага кіраўніка і пячатку той установы ці прадпрыемства, ад імя якой яна выдана. Такая даверанасць не патрабуе натарыяльнага пасьведчаньня.

Арт. 73. Даверанасьці па арт. 276 Грамадзянскага Кодэксу, апроч дзяржаўных органаў, маюць права выдаваць партыйныя арганізацыі: ЦК партыі і райкомы—за падпісам сакратара партыйнага камітэту і за пятачкай парткому, а таксама прафэсійныя саюзы і іх міжсаюзныя аб'яднаньні, маючыя правы юрыдычнай асобы (арт. 154 Кодэксу аб Працы).

Арт. 74. Перадавер'е па даверанасьцях, выдадзеных по арт. 276 Грамадзянскага Кодэксу, сьведчыцца на агульных падставах.

Дзяржаўныя органы, якія дзейнічаюць на падставе даверанасьцяў свайго цэнтральнага кіраўніцтва, ня маюць права выдаваць даверанасьці па арт. 276 Грамадзянскага Кодэксу, а могуць толькі выдаваць перадавер'і, якія абавязкова сьведчацца ў натарыяльным парадку (арт. 282 Грамадзянскага Кодэксу—З. 3. БССР 1931 г. № 12, част. 99).

Пры натарыяльным пасьведчаньні перадавер'я абавязкова вызначаецца тэрмін дзеяньня перадавер'я гэты тэрмін ня можа перавышаць тэрміну дзеяньня даверанасьці, на падставе якой даецца перадавер'е.

Арт. 75. Даверанасць для вядзеньня грамадзянскіх спраў у судзе ад імя асоб, якія знаходзяцца ў мясцох зьявольнага, могуць

выдавацца ў парадку, паказаным у арт. 17 Грамадзянскага Працэсуальнага Кодэксу.

Агульныя даверанасьці ад імя тых жа асоб павінны быць натарыяльна пасьведчаны.

Арт. 76. Натарыяльнае пасьведчаньне даверанасьцяй, выдаваемых дзяржаўнымі organami і іншымі організацыямі сваім прадстаўнікам, якія камандыруюцца за граніцу па гандлёвых справах, робяцца толькі пасья атрымання візы Народнага Камісарыяту па замежнаму гандлю на падставе пастановы ЦВК і СНК СССР за 13/Х-1930 г. „Аб парадку падпісаньня зьдзелак і выдачы даверанасьцяй на правадзеньне апярацый па замежным гандлі“ (З. З. СССР 1930 г. № 56, арт. 583).

Арт. 77. Даверанасьці, якія выданы за граніцай Саюзу ССР, правадзейны на тэрыторыі БССР у межах таго тэрміну, які паказан у даверанасьці, але ня больш трох гадоў з моманту іх выдачы згодна з арт. 277 Грамадзянскага Кодэксу. Паказаныя даверанасьці правадзейны на тэрыторыі БССР толькі ў тых выпадках, калі зьдзелкі, імі прадугледжаныя, дазваляюцца на падставе законаў і дагавораў Саюзу ССР з тымі дзяржавамі, дзе складзены гэтыя даверанасьці.

Арт. 78. Натарыяльныя органы натарыяльна насьвядчаюць даверанасьці, якія выдаюцца прыватнымі асобамі на выдзеньне маемасных і судовых спраў за граніцаю, толькі пры ўмове падання дазволу Валютнага Кіраўніцтва Народнага Камісарыяту Фінансаў Саюзу ССР на перасылку гэтых даверанасьцяй на граніцу. Натарыус альбо народны судзьдзя растлумачвае пры гэтым, што дазвол Валютнага Кіраўніцтва НКФ павінен быць пададзен у Вярхоўны суд разам з даверанасьцю.

Г. Тэлеграмы-даверанасьці.

Арт. 79. Паўнамоцтвы па натарыяльных даверанасьцях можна перадаваць па тэлеграфу на падставе правілаў, устаноўленых у арт. арт. 73—78.

Арт. 80. Тэлеграмы, зьмест якіх складае натарыяльна-пасьведчаныя даверанасьці, падлягаюць абавязковаму прыёму ад падацеляў іаштова-тэлеграфнай установы таго пункту, дзе знаходзіцца натарыяльны орган, які пасьведчыў пададзеную тэлеграму-даверанасьць.

Арт. 81. У зьмест тэлеграмы-даверанасьці ўваходзіць і самая даверанасьць і тэкст пасьведчання за подпісам натарыуса альбо народнага судзьдзі. Подпіс натарыуса альбо народнага судзьдзі пасьвядчаецца паводле правіл палажэньня па тэлеграфнай часьці. Ніякіх заяў аб пасьведчаньні подпісу натарыуса і народнага судзьдзі ў мясцовую паштова-тэлеграфную ўстанову не падаецца, і подпісы іх, скрэпленыя ўстаноленай пячаткай, лічацца бяспрэчнымі.

Арт. 82. Атрымаўшы тэлеграму, паштова-тэлеграфная кантора месца прызначэньня ўручае гэтую тэлеграму адрасату з надпісам на ёй аб тым, якая іменна кантора і калі прыняла тэлеграму; надпіс

пасьвядчаецца подпісам кіраўніка тэлеграфнай ўстановы і пячаткай установы.

Даверанасьць, якая атрымана па тэлеграфу, замяняе арыгінал і ніякімі зборамі не аплачваецца.

Арт. 83. Арыгіналы тэлеграм-даверанасьцяў пакідаюцца ў ліку выхадных тэлеграм месца падачы на працягу тэрміну, устаноўленага для захаваньня тэлеграфнай справаздачнасьці, а пасля сканчэньня гэтага тэрміну зьнішчаюцца на агульных падставах. Тэлеграмы ні ў якім выпадку ня могуць выдавацца асобам, якія іх падалі, ні ў арыгіналах ні ў копіях.

Д. Дагаворы па прадметах замежнага гандлю.

Арт. 84. Пры натарыяльным пасьведчаньні дагавораў, прадметам якіх зьяўляюцца якія-небудзь апярацьці па замежнаму гандлю, неабходна кіравацца правіламі арт. 139 „б“ Грамадзянскага Кодэксу (З. З. БССР 1931 г. № 5, паст. 34) і пастановай ЦВК і СНК СССР за 13/Х-1930 г. № 45/480 „Пра парадак падпісаньня зьдзелак і выдачы даверанасьцяў на правядзеньне апярацьці па замежным гандлі“ (З. З. СССР 1930 г. № 56, арт. 583).

Е. Апярацьці з вэксалямі.

Арт. 85. Кожны вэксаль, які падаецца для пратэсту, трэба праверыць, каб ён зьмяшчаў у сабе ўсе даныя, паказаныя ў арт. 2 Палажэньня аб вэксалёх*), а таксама упэўніцца, ці ня скончыўся тэрмін паданьня вэксалю.

Арт. 86. Вэксаль, маючы недахопы (арт. 85), ня прымаецца да пратэсту і вэксалятрымаўцу, калі ён таго патрабуе, выдаецца даведка аб прычынах, па якіх вэксаль ня прынят да пратэсту.

Арт. 87. Разарваньня і надарваньня вэксалі да пратэсту ня прымаюцца, за выключэньнем выпадкаў, калі самы характар пашкоджаньня вэксалю яўна сьведчыць аб выпадковасьці пашкоджаньня, напрыклад, вэксаль разорван на заломе, адорван край вэксалю без пашкоджаньня яго тэксту і г. д.

Арт. 88. Натарыяльныя канторы прымаюць для пратэсту вэксаль і робяць усе дзеянні па пратэсту ва ўсе дні, апроч 22 студзеня, 1 і 2 мая, 7 і 8 лістапада. Калі тэрмін плацяжу па вэксалю, тэрмін паданьня да пратэсту альбо тэрмін пратэсту вэксалю падае на гэтыя рэвалюцыйныя сьвяты, то пратэст аднаведна адцягваецца.

*) Палажэньне аб вэксалёх БССР:
З. З. БССР 1922 г. № 14, арт. 180;
1924 г. № 21, арт. 188;
1928 г. № 7, арт. 38;
1929 г. № 34, арт. 196;

Можна карыстацца тэкстам Палажэньня аб вэксалёх БССР, надрукаваным у „Зборніку чынных законаў БССР за 1921—1924 г. г.“ выд. НКЮ БССР 1927 г. з дапаўненьнямі і зьменамі, якія паказаны ў З. З. БССР 1928 і 1929 г. г.

Арт. 89. Калі прымаецца вэксаль да пратэсту, то трэба правесці перапраўку рады перадатачных надпісаў і прыналежнасць вэксалья асобе, якая сама альбо ад імя якой вэксаль падаецца да пратэсту. Калі на адваротным баку вэксаль апошні надпіс бланкавы, натарыус не патрабуе ніякіх дакументаў аб прыналежнасці вэксаль асобе, якая падала яго да пратэсту; калі-ж апошні перадатачны надпіс імяны, натарыус павінен упэўніцца ў тым, што падавец вэксаль ёсць сапраўды тая асоба, якая паказана ў якасці набыўца па гэтым надпісу.

Арт. 90. Нельга прыняць вэксаль да пратэсту, калі ў ім зроблены якія-небудзь папраўкі вэксальнай сумы, хоць бы гэтыя папраўкі і былі агавораны перад подпісам вэксальдаўца.

Усякія іншыя папраўкі ў тэксьце вэксаль, якія зьмяняюць яго зьмест, павінны быць агавораны перад подпісам вэксальдаўца.

Арт. 91. Да пратэсту можна прымаць вэксалі з тэкстам, надрукаваным на машынцы, а таксама вэксалі, тэкст якіх напісан рукою хэмічным алоўкам.

Арт. 92. Натарыяльная кантора ня можа пры прыняцці вэксалья да пратэсту разглядаць пытаньні, якія не датычаць праверкі патрабаваньняў Палажэньня аб вэксалёх. Так, натарыяльны орган не ўваходзіць у разгляджаньне пытаньняў аб праве юрыдычнай асобы абавязвацца вэксальмі, не правярае сапраўднасці ўпаўнаважаньня асобы, якая падпісала вэксаль альбо перадатачны надпіс па ўпаўнаважаньню, несапраўднасці подпісаў на вэксалі і пратэстует яго хоць-бы і была заяўлена спрэчка аб падлогу і г. д.

Арт. 93. У дзень прыняцця вэксаль да пратэсту альбо ў наступны дзень натарыяльны орган падае вэксальдаўцу патрабаваньне аб плацяжу па адрасу, які паказан у вэксалі альбо ў заяве вэксальтрымаўца альбо аб якім натарыяльнаму органу вядома з іншых крыніц. Калі адрас вэксальдаўца не паказан і натарыяльнаму органу невядомы, а таксама калі вэксальдавец пражывае за межамі месцазнаходжаньня натарыяльнай канторы альбо камэры судзьдзі, пратэст робіцца без пасылкі патрабаваньня аб плацяжу.

Асобам, зрабіўшым перадатачны надпіс, паведамленьне пасылаецца толькі тады, калі вэксальтрымаўца паказаў адрас і даў грошы на пасылку гэтага паведамленьня.

Арт. 94. Калі да пятнаццаці гадзін трэцяга пасья тэрміну па вэксалі дня вэксаль ня будзе аплачаны, то натарыяльны орган у той самы дзень пратэстует вэксаль. Пры пратэсьце вэксаль натарыус альбо судзьдзя не ўваходзіць у разгляд прычын, па якіх ня ўнесен плацеж.

Аб пратэсьце робіцца на самым вэксалі надпіс і сам вэксаль выдаецца вэксальтрымаўцу альбо яго ўпаўнаважанаму.

Арт. 95. Ніякія адтэрмінаваньні ня могуць быць дапушчаны апроч выпадкаў, калі на поданы да пратэсту вэксаль распаўсюджваецца дзейнае мараторыуму, устаноўленага пастановай Савету Працы і Абароны.

Грошы могуць быць прыняты канторай і на частковую аплату вэксалю; аб частковай аплаце робіцца адзнака на вэксалі, але вэксаль усё-ж такі пратэстуецца.

Арт. 96. Калі вэксалядавец унясе суму, якая патрэбна для аплаты вэксалю, да тэрміну, паказанага ў арт. 12 Палажэння аб вэксалёх, вэксаль не пратэстуецца і выдаецца асобе, якая аплаціла вэксаль, з надпісам на самым вэксалі аб атрыманьні плацяжу ад вэксалядаўца.

Арт. 97. Калі ва ўстаноўлены тэрмін вэксаль аплачан блянканадпісальнікам, а не вэксалядаўцам, ён выдаецца блянканадпісальніку. Калі-ж блянканадпісальнік, аплаціўшы вэксаль, будзе патрабаваць пратэсту супроць вэксалядаўца, натарыяльны орган робіць пратэст, а пасья таго выдае вэксаль блянканадпісальніку.

Арт. 98. Вэксаль, пісаны тэрмінам на пэўны час пасья паданьня можа быць прыняты да пратэсту толькі пасья сканчэння паказанага ў ім тэрміну з моманту яго паданьня. Вэксаль напісаны тэрмінам па паданьні, без асобных паказаньняў аб паданьні яго для аплаты, трэба падаць для аплаты на працягу аднаго году ад дня яго складаньня. Час паданьня вэксалю па плацяжу адзначаецца вэксалядаўцам альбо натарыяльнай канторай.

Арт. 99. Пераводны вэксаль пратэстуецца ў непрыняцьці (да акцэпту).

Патрабаваньне аб акцэпце. пасылаецца трасату.

Ж. Пасьведчаньне натарыяльнымі органамі неплацяжу па чэках.

Арт. 100. Чэк для паданьня яго плацельшчыку і пасьведчаньня неаплаты яго праз натарыяльны орган павінен быць пададзен у апошні па месцу знаходжаньня платніка. Натарыяльны орган, правяраючы адпавядае чэк патрабаваньням арт. арт. 1 і 2 Палажэння аб чэках (З. З. СССР 1929 г., № 73, арт. 896), а таксама, ці зьяўляецца падаючая чэк асоба правільным чэкадзяржаўцам. Пры паданьні ордэрнага чэка, на звароце якога маецца перадатачны альбо даручальны надпіс, натарыяльны орган павінен упэўніцца ў перапынчасьці шэрагу надпісаў.

Арт. 101. Чэк павінен быць пададзен на працягу тэрміну яго дзейнасьці (арт. 11 Палаж. аб чэках) альбо ў наступны дзень пасья сканчэння гэтага тэрміну да 12 гадз. дня. Чэк, які пададзен пасья сканчэння гэтага тэрміну, ня прымаецца натарыяльным органам.

Арт. 102. Чэк падаецца платніку для аплаты супрацоўнікам натарыяльнай канторы альбо народнага суда па даручэньні натарыуса альбо нарсудзьдзі. Пасылка пісьмовых паведамленьняў не дапушчаецца.

Арт. 103. У выпадку адмаўленьня аплаціць чэк натарыяльны орган робіць надпіс аб паданьні чэкаплатніку аб няўплаце чэка з паказаньнем часу паданьня, заносіць надпіс на рэгістрацыйную картку, у якой паказваецца дата, месца выдачы чэка, платнік, чэкадаўца, № бягучага рахунку, а таксама надпісацелі, калі яны ёсьць.

3. Застаўныя пасьведчаньні.

Арт. 104. Установа, якая накладала арышт, прымаючы маемасьць у заставу па застаўнаму пасьведчаньню, мае права падаць у кантору, выдаўшую застаўное пасьведчаньне, заяву аб зьняцьці і зьмене накладзенага арышту.

І. Пасьведчаньне вернасьці копіі дакумантаў, выпісак з кніг і дакумантаў.

Арт. 105. Да пасьведчаньня прымаюцца дзелавыя паперы і дакуманты ўрадавых устаноў, а таксама дамашнія акты, калі ў апошніх маюцца моманты юрыдычнага характару і калі дакуманты і перапіска па свайму зьместу не супярэчаць закону. (Можна, напрыклад, засьведчыць копіі прыватных лістоў, калі яны могуць быць довадамі па справах аб аліэнтах і г. д.).

Копіі з дакумантаў, выданыя ўрадавымі ўстановамі і службовымі асобамі, сьведчацца толькі тады, калі на арыгінале дакуманту пастаўлена службовая пячатка.

Арт. 106. Выпіс павінен заключаць у сабе цалкам цэлыя абзацы, узятыя ў такім кантэксьце, каб ня было скажэньняў сэнсу дакумантаў. Забараняецца рабіць выпісы з пропускам у выразках паасобных слоў.

У надпісу аб пасьведчаньні копіі альбо выпісу не паказваць асобы, што падала арыгінал.

К. Пасьведчаньне сапраўднасьці подпісаў.

Арт. 107. Сапраўднасьць подпісу сьведчыцца на дакуманце, калі ў ім няма супярэчнасьцяў закону і калі натарыус упэўніцца, што подпіс зроблен іменна данай асобай.

Не дазваляецца пасьведчаць подпісы пад заявамі грамадзян, якія зьяўляюцца сьведчаньнямі па судовай справе.

К. Учыненьне выканальных надпісаў на пастановах пасрэдніцкіх судоў.

Арт. 108. Рашэньне пасрэднікага суда можа выконвацца ў прымусовым парадку толькі пасля сканчэньня тэрміну на дабравольнае выкананьне.

Натарыус альбо народны судзьдзя робіць выканальны надпіс на рашэньні пасрэднікага суда, калі ўпэўніцца, што рашэньне па свайму зьместу не супярэчыць закону. Арыгінал рашэньня пасрэднікага суда з выканальным на ім надпісам перадаецца для прымусовага выкананьня па правілах Грамадзянскага Працэсуальнага Кодексу, копія-ж яго пакідаецца ў справе пасрэднікага суда, якая захоўваецца ў натарыяльнай канторы.

Выканальны надпіс павінен адпавядаць патрабаваньням арт. 248 Грам. Прац. Кодэксу.

М. Захаваньне дакумантаў.

Арт. 109. Прымаючы дакумант на захаваньне, натарыяльная кантора правярае, каб паданы дакумант не зьмяшчаў у сабе што-небудзь супроцьзаконнае.

На картцы адзначаецца назва дакуманту, а калі гэта патрэбна, то і найбольш характэрныя яго адзнакі (напрыклад—прыватны ліст на імя такога-то з надарванай першай старонкай).

Н. Перадача заяў асоб і ўстановаў іншым асобам і ўстановам.

Арт. 110. Заявы прадстаўляюцца ў натарыяльную кантору ў двух паасобніках, з якіх арыгінал застаецца ў справах канторы, а копія, завераная натарыусам, уручаецца па належнасьці.

Натарыяльныя канторы не правяраюць правільнасьці выкладзенага ў заявах і не пасьведчаюць ні ў якіх іншых выкладзеных у заявах акалічнасьцяй, але самаасабістасьць асобы, падаўшай заяву, правяраецца праз адзнаку на адвароце карткі (за подпісам натарыуса), якая застаецца ў справах канторы: „Заява падана асобай, асабіста вядомай, або прадставіўшай для пасьведчаньня асобы такі-то дакумант“.

Арт. 111. Заява ўручаецца па належнасьці праз працаўнікоў натарыяльных кантор альбо супрацоўнікаў паштовых устаноў парадкам, устаноўленым для ўручэньня судовых папер.

У выпадку адмовы асобы, якой належыць перадаць заяву, супрацоўнік натарыяльнай канторы альбо паштовай установы адзначае гэта акалічнасьць у разнаснай кнізе або ў другім, устаноўленым для разноскі заяваў, дакуманце.

Арт. 112. У пасьведчаньнях, выдаваемых натарыяльнымі канторамі, на падставе п. „н“ арт. 1 Нат. Палаж. зьмяшчаецца: 1) назва натарыяльнай канторы; 2) пасьведчаньне аб паступленьні заявы асобы або ўстановы для перадачы другой асобе або ўстанове з прывядзеньнем зместу гэтай заявы; 3) пасьведчаньне аб перадачы заявы або аб адмове прыняць заяву ці немагчымасьці ўручыць заяву; 4) указаньне на спагнаныя зборы; 5) дата выдачы пасьведчаньня; 6) № па рээстру; 7) подпіс натарыуса; 8) пячатка натарыяльнай канторы.

Па просьбе старон, у гэта пасьведчаньне можа быць уключана паказаньне на час атрыманьня адказу і яго зместу ці паказаньня на тое, што адказу на заяву не паступіла.

Арт. 113. Заява можа быць перададана ў натарыяльную кантору і па пошце.

У такім выпадку сапраўднасьць подпісу заяўніка павінна быць засьведчана натарыяльнай канторай, а ў мясцовасьцях, дзе такіх няма, народным судзьдзёю.

Пасьведчаньне можа быць паслана па пошце заказным пісьмом з абаротнай расьпіскаю, якая далучаецца да рээстру ўзамен расьпіскі ў ім атрымальніка пасьведчаньня.

Разьдзел VI

Тэхнічныя паслугі, звязаныя з выкананьнем натарыяльных дзеяньняў

Арт. 114. Пры выкананьні натарыяльных дзеяньняў натарыяль-ныя канторы і народныя судзьдзі, па просьбе аб тым зацікаўленых асоб, выконваюць тэхнічную работу, звязаную з пасьведчаньнем зьдзелак і іншымі натарыяльнымі дзеяньнямі і складаюць і папраўляюць праекты дагавораў і дакумантаў, зьнімаюць копіі, выпіскі і г. д.

Арт. 115. Прымаючы дакумант для пасьведчання, натарыус альбо судзьдзя павінен праверыць яго законнасьць, а таксама, ці аднаўдае ён усім фармальным патрабаваньням. У тым выпадку, калі дакумант мае якія-небудзь недахопы, натарыус павінен дакладна растлумачыць старане ўсе гэтыя недахопы і прапанаваць ёй выправіць іх. Калі старана просіць выправіць гэтыя недахопы сродкамі натарыяльнага органу, натарыус ці судзьдзя павінен гэта зрабіць за асобную плату, як за складаньне праекту зьдзелкі альбо дакуманту. Выпраўленьне граматычных памылак і рэдагаваньне зьдзелкі альбо дакуманту з фармальнага боку зьяўляецца абавязкам натарыяльнага органу. Калі гэтае выпраўленьне цягне за сабой неабходнасьць перадрукаваньня дакуманту, то перадрукаваньне робіцца кантораю і за гэта бярэцца плата па таксе.

Разьдзел VII

Інструкцыі і цыркуляры, якія страцілі сілу з увядзеньнем у дзеяньне гэтае інструкцыі

Арт. 116. З увядзеньнем ў дзеяньне гэтае інструкцыі трацяць сілу наступныя інструкцыі і цыркуляры:

- а) інструкцыя НКЮ БССР па натарыяту № 35 за 16 мая 1927 г. („Весьці НКЮ“ 1927 г. № 6—7);
- б) пастанова НКЮ і НКФ БССР за 16/1-28 г. № 13 „Пра выдачу даверанасьцяй на вядзеньне судовых спраў на імя юрыдычных асоб і пра аплату даверанасьцяй, якія выдаюцца на імя некалькіх асоб“ (Бюл. СНК БССР 1928 г. № 2) і за 28/XI-1928 г. № 91 пра зьмену гэтай пастановы;
- в) цыркуляр НКЮ за 23/I-1928 г. № 15 „Аб даверанасьцях, выдаваемых дзяржаўнымі ўстановамі і дзяржаўнымі прадпрыемствамі“.

Нам. Народнага Камісара
Юстыцыі БССР Кроль

19 сакавіка 1932 г.

Адказны Рэдактар І. Фрыдман.

Выданьне Кіраўніцтва спраў СНК і Эканамічнага Савету БССР.

Друк. Кір. спраў СНК і ЭС БССР. Зак. № 337. Тыр. 5800 экз. Галоўлітбел № 412

10109
205550